

Foute Keuzes

Romy Verbruggen

Copyright © 2026 Romy Verbruggen

Foute Keuzes

Romy Verbruggen

Editie 1

Alle rechten voorbehouden.

Hoofdstuk 1

Het scherm van Elara's telefoon lichtte op voor de derde keer die avond. Ze wist al wat er stond nog voordat ze had gekeken. Een melding van LaterPay, met dat vrolijke groene logo dat inmiddels iets in haar buik deed samentrekken elke keer dat ze het zag.

Je bestelling van €47,99 is onderweg! Betaal binnen 30 dagen, zonder gedoe.

Zonder gedoe. Ze moest bijna lachen om die woorden. Er was namelijk helemaal geen gedoe, dat was het probleem. Het was zo makkelijk dat het pijn deed als ze er echt over nadacht, wat ze het liefst niet deed. Ze legde de telefoon op haar bed en staarde naar het plafond van haar kleine slaapkamer, waar de verf op sommige plekken al begon af te bladderen. Ergens tussen de stapels dozen die ze de laatste weken had binnengehaald – een setje kaarsen dat ze nooit had aangestoken, een make-uppalet waarvan ze de kleuren niet eens mooi vond, een hoesje voor een telefoon die ze niet eens had – lag ook haar rust begraven.

Ze wist niet meer wanneer het precies was begonnen. Ergens rond haar eenentwintigste, toen alles in haar leven ineens zo onzeker aanvoelde. Werk dat niet lekker liep, een relatie die uit was gegaan, een gevoel van leegte dat ze met niets leek te kunnen vullen. Behalve, ontdekte ze, met een simpele druk op een knop. Bestel nu, betaal later. Alsof iemand precies had geweten hoe ze zich voelde en er een businessmodel van had gemaakt.

Haar telefoon zoemde opnieuw. Deze keer was het geen LaterPay, maar een berichtje van Mai.

Mai: *Ben je nog wakker? Ik verveel me kapot, mag ik langskomen?*

Elara typte snel terug dat ze welkom was, en duwde ondertussen met haar voet een van de nog ongeopende dozen onder haar bed. Ze wilde niet dat Mai het zou zien. Niet omdat Mai zou oordelen – Mai oordeelde nooit, dat was juist het fijne aan haar – maar omdat Elara zelf nog niet klaar was om het hardop te zeggen. Ik denk dat ik een probleem heb. Vijf woorden die ze al weken in haar hoofd ronddraaide, maar die ze nooit had uitgesproken.

Een kwartier later stond Mai voor haar deur, met twee bekers koffie uit de tent op de hoek en haar haar in een slordige knot. 'Je ziet er moe uit,' zei Mai meteen, terwijl ze naar binnen liep en zich op het bed liet vallen.

'Dank je wel,' zei Elara droog. 'Precies wat ik wilde horen.'
'Nee, serieus.' Mai keek haar aan, met die blik die Elara altijd het gevoel gaf dat ze doorzien werd, hoe hard ze ook haar best deed om alles normaal te laten lijken. 'Is alles oké?'
Elara ging naast haar zitten en nam de beker koffie aan. 'Gewoon druk. Werk, je weet wel.'

Mai keek haar nog even aan, alsof ze wilde zien of dat antwoord klopte, en liet het toen los. Ze begon te praten over haar eigen dag, over een collega die haar had geïrriteerd, over een serie die ze samen zouden moeten kijken. Elara luisterde half, knikte op de juiste momenten, maar haar gedachten dwaalden steeds af naar het schermje op haar nachtkastje, dat inmiddels donker was maar waarvan ze wist dat het elk moment weer kon oplichten.

Het was pas nadat Mai vertrokken was, rond middernacht, dat Elara eindelijk de moed vond om haar bankapp te openen. Ze had het al dagen uitgesteld, wetende dat het niet goed zou voelen, maar de onzekerheid was inmiddels erger dan de zekerheid van slecht nieuws. Ze tikte op het icoontje, wachtte de paar seconden die het duurde om te laden, en toen verscheen het saldo.

Ze staarde ernaar. Las het opnieuw. Alsof het cijfer zou veranderen als ze er maar lang genoeg naar keek.

Het klopte niet. Het kon niet kloppen. Ze had toch alleen wat kleine dingen besteld de laatste tijd, een paar euro hier, een paar euro daar? Maar toen ze de LaterPay-app opende en de lijst met openstaande betalingen zag, drong het langzaam tot haar door hoe die kleine bedragen zich hadden opgestapeld tot iets wat helemaal niet meer klein was. Zeven openstaande bestellingen. Sommige al meer dan dertig dagen oud, met kleine rode waarschuwingen ernaast die ze steeds had weggeklikt zonder ze echt te lezen. Haar handen begonnen te trillen. Ze zette de telefoon weg alsof hij haar had gebeten, en liep naar de badkamer om koud water over haar gezicht te gooien. In de spiegel zag ze een meisje dat ze niet helemaal herkende – bleek, met donkere kringen onder haar ogen, en een blik die iets wanhopigs had gekregen de laatste tijd. Hoe heb ik dit laten gebeuren?

Ze wist het antwoord eigenlijk wel. Elke keer als ze zich rot voelde – eenzaam, onzeker, verdrietig om iets dat ze niet eens precies kon benoemen – dan opende ze een webshop. Het maakte niet uit wélke. Kleding, make-up, spulletjes voor in huis die ze niet nodig had. Het gevoel van iets bestellen, het idee dat er over een paar dagen een pakketje zou komen met iets nieuws erin, gaf haar heel even het gevoel dat alles goed kwam. Dat er iets veranderde. Dat ze iets had om naar uit te kijken.

En dankzij LaterPay hoefde ze op dat moment niet eens te betalen. Geen pijnlijk moment van zien hoe haar saldo daalde, geen afweging of ze het zich wel kon veroorloven. Gewoon bestellen, en de rekening voor later. Alleen was later nu gekomen, en het bleek een stuk groter te zijn dan ze ooit had durven toegeven. Ze ging terug naar haar bed en pakte haar laptop, in een poging om alles op een rijtje te zetten. Het overzicht dat ze maakte was ontnuchterend. Meer dan achthonderd euro aan openstaande betalingen, verspreid over verschillende bestellingen, met boetes die al begonnen op te lopen omdat ze de betaaltermijnen had gemist. Ze had het geld niet. Niet zonder in haar spaarrekening te

duiken, die toch al bijna leeg was na de vorige keer dat dit was gebeurd – al was het toen nooit zo erg geweest als nu.

De vorige keer. Het besef trof haar als een klap. Dit was niet de eerste keer dat ze in dit soort problemen was beland. Een half jaar geleden had ze ook al eens een grote betalingsachterstand gehad, en had ze zichzelf beloofd dat ze zou stoppen met impulsief bestellen. Ze had zelfs de app een paar weken verwijderd. Maar toen was er die ene rotdag geweest, dat ene moment van eenzaamheid, en had ze hem weer gedownload. Voor noodgevallen, had ze tegen zichzelf gezegd. Alsof een setje kaarsen dat ze niet nodig had een noodgeval was.

Ze legde haar hoofd in haar handen en voelde de tranen komen voordat ze het kon tegenhouden. Het was niet alleen het geld. Het was het gevoel dat ze de controle over zichzelf kwijt was, dat er iets in haar zat dat ze niet kon uitschakelen, hoe hard ze ook haar best deed. Elke keer als ze zich voornam om te stoppen, kwam er weer een moment waarop de verleiding groter was dan haar wilskracht. En elke keer voelde ze zich daarna nog slechter dan daarvoor, wat haar op een vreemde manier weer dichterbij de volgende bestelling bracht. Een cirkel waar ze niet uit leek te kunnen breken.

Ze dacht aan haar ouders, die geen idee hadden van wat er speelde. Aan Mai, die vanavond nog naast haar had gezeten zonder te weten hoeveel Elara voor haar verborgen hield. Het schaamtegevoel drukte zwaar op haar borst. Hoe kon ze dit ooit aan iemand vertellen? Hoi, ik ben verslaafd aan online shoppen en zit voor bijna duizend euro in de schulden omdat ik steeds op 'betaal later' klik. Het klonk zo dom als ze het zo hardop zei, alsof het iets was dat ze makkelijk had kunnen voorkomen als ze maar een beetje verstandiger was geweest.

Maar zo voelde het niet vanbinnen. Vanbinnen voelde het als een kracht die groter was dan zichzelf, iets dat haar meesleurde op momenten dat ze het meest kwetsbaar was.

Ze bleef die nacht lang wakker, starend naar het plafond, luisterend naar de geluiden van de stad buiten haar raam. Ergens diep vanbinnen wist ze dat ze iets moest veranderen, dat ze niet zo door kon gaan. Maar ze had geen idee hoe. Ze had het al geprobeerd, en het was mislukt. Wat maakte deze keer anders?

De volgende ochtend werd ze wakker met een bonkende hoofdpijn en het besef dat ze een beslissing moest nemen. Ze kon niet nog een keer wachten tot het probleem vanzelf zou verdwijnen, want dat deed het niet. Het werd alleen maar groter.

Ze besloot, met knikkende knieën, om op zoek te gaan naar hulp. Niet bij Mai – nog niet, in ieder geval – maar online. Ze typte 'koopverslaving hulp' in haar zoekmachine en scrolde door de resultaten. De meeste artikelen waren droog en klinisch, met lijstjes van symptomen die ze allemaal herkende en die haar hoofdpijn alleen maar erger maakten. Maar tussen de resultaten door zag ze iets wat haar aandacht trok: een lokale steungroep, opgezet door iemand die zelf ervaring had met financiële verslaving, die elke woensdagavond samenkwam in een buurthuis niet ver van haar huis.

Ze staaarde lang naar de pagina, met haar duim boven de aanmeldknop, voordat ze eindelijk de moed vond om erop te drukken. Haar hart bonkte in haar keel terwijl ze haar gegevens invulde. Het voelde als het toegeven van iets wat ze het liefst voor altijd verborgen had gehouden. Maar tegelijkertijd voelde het ook als de eerste stap in maanden die niet richting nóg een bestelling ging, maar juist de andere kant op.

Toen ze klaar was, legde ze haar telefoon weg en liep naar de keuken om koffie te zetten, haar handen nog steeds licht trillend. Ze wist niet wat haar te wachten stond op die woensdagavond, over vier dagen. Ze wist niet wie ze daar zou ontmoeten, of het zou helpen, of ze de moed zou hebben om binnen te lopen als het zover was.

Maar voor het eerst in weken voelde ze iets wat op hoop leek.

Klein, breekbaar, maar aanwezig.

Ze pakte haar telefoon weer op en opende, bijna automatisch, de LaterPay-app. Haar duim zweefde boven het icoontje om hem te verwijderen. Ze aarzelde. Nog niet, dacht ze. Eerst wil ik weten of ik dit kan. Ze zette de telefoon weg zonder de app te verwijderen, maar wel met het besef dat er iets moest veranderen. Al wist ze op dat moment nog niet hoe groot die verandering zou worden, of wie haar er uiteindelijk doorheen zou helpen.

Buiten haar raam ging de stad door met zijn normale ritme, onwetend van de kleine, stille strijd die zich binnen die ene slaapkamer afspeelde. Elara dronk haar koffie, keek naar de doos die nog half onder haar bed uitstak, en beloofde zichzelf, voor de zoveelste keer, dat dit de laatste keer zou zijn.

Ze had geen idee dat die belofte, deze keer, misschien wel eens zou kunnen uitkomen.

Hoofdstuk 2

De woensdagavond waarop Elara zich had voorgenomen naar de steungroep te gaan, kwam en ging zonder dat ze de moed vond om daadwerkelijk te gaan. Ze had voor de deur van het buurthuis gestaan, haar hand al op de klink, en was toen omgedraaid en naar huis gelopen met een mengeling van opluchting en zelfverwijt die haar de hele avond bleef achtervolgen.

'Volgende week,' had ze tegen zichzelf gemompeld, terwijl ze in bed kroop met haar telefoon nog aan. 'Volgende week ga ik echt.'

Maar de volgende week bracht andere problemen met zich mee. Grotere problemen, zo bleek al snel toen ze op donderdagochtend een e-mail opende die ze eigenlijk liever nooit had gezien.

Betalingsherinnering: uw betaling is nu 14 dagen te laat.

Ze staarde naar het scherm terwijl haar ontbijt onaangeroerd voor haar stond. De e-mail was formeel, met een rode balk bovenaan en een bedrag dat inmiddels was opgelopen door boetes. Ze klikte hem weg en probeerde zich te concentreren op haar werk, maar de cijfers bleven door haar hoofd spoken. Tegen de middag kwam er nog een e-mail, dit keer van een andere webshop, met een soortgelijke boodschap. En 's avonds, toen ze eindelijk thuiskwam, lag er ook nog een brief in de bus – een echte, papieren brief, wat haar meer angst aanjoeg dan alle digitale meldingen bij elkaar.

Ze scheurde de envelop open aan de keukentafel, met haar jas nog aan. *Aanmaning*, stond er bovenaan, in vet gedrukte letters die haar maag deden omdraaien. Het bedrag dat ze verschuldigd was, was met incassokosten opgehoogd tot iets wat ze bijna niet kon geloven. Ze legde de brief neer en drukte haar handen tegen haar

ogen, alsof ze het probleem weg kon wrijven als ze maar hard genoeg drukte.

Haar telefoon zoemde. Mai.

Mai: *Zin om vanavond samen te koken? Heb zin in iets gezelligs*

Elara staarde naar het berichtje lang genoeg dat het scherm bijna weer donker werd. Ze wilde niets liever dan ja zeggen, gewoon een avond normaal doen, lachen om onbenulligheden, even niet denken aan de stapel post die inmiddels op haar keukentafel lag. Maar ze was bang dat als ze Mai zag, ze het niet meer voor zich zou kunnen houden. Mai kende haar te goed. Eén blik en ze zou weten dat er iets mis was.

Elara: *Sorry, ben kapot van werk. Morgen weer?*

Ze voelde zich rot om te liegen, maar de leugen kwam er makkelijker uit dan de waarheid ooit zou kunnen. Ze legde haar telefoon weg en staarde naar de brief die nog steeds open op tafel lag, met dat afschuwelijke bedrag dat haar aanstaarde als een verwijt.

Die nacht sliep ze nauwelijks. Ze lag te draaien in bed, rekende in haar hoofd keer op keer uit hoeveel ze in totaal moest betalen, probeerde te bedenken hoe ze dat geld bij elkaar kon krijgen zonder dat iemand het zou merken. Ze kon niet aan haar ouders vragen – die hadden zelf al genoeg zorgen, en ze wilde niet de dochter zijn die na al die jaren nog steeds hulp nodig had om haar eigen financiën op orde te houden. Ze kon niet aan Mai vragen – dat zou betekenen dat ze alles moest uitleggen, en ze was nog niet klaar om de schaamte onder ogen te zien die daarbij hoorde.

Tegen drie uur 's nachts, wanhopig op zoek naar iets wat haar zou kunnen kalmeren, deed ze wat ze altijd deed wanneer de stress te veel werd. Ze pakte haar telefoon en opende een webshop.

Ze wist, terwijl ze het deed, dat het het stomste was wat ze op dat moment kon doen. Maar haar vingers bewogen bijna vanzelf over het scherm, scrollend langs kleding, huisdecoratie, kleine spulletjes die niemand nodig had maar die er zo fijn uitzagen op het scherm. Ze legde een setje theelichtjes in haar mandje. Toen een sjaal die ze eigenlijk niet mooi vond maar die in de aanbieding was. Toen nog een paar dingen waarvan ze zich de volgende ochtend niet meer precies kon herinneren wat het waren.

Bij het afrekenen verscheen automatisch de LaterPay-optie, groen en uitnodigend, met de belofte dat ze pas over dertig dagen hoefde te betalen. Ze wist dat ze dat helemaal niet kon, dat ze al zo ver achter liep met haar andere betalingen dat dit alleen maar erger zou maken. Maar iets in haar, iets wanhopigs en moes, drukte toch op de knop. De bevestiging verscheen op het scherm – *Bedankt voor je bestelling!* – en heel even, heel eventjes, voelde ze die vertrouwde golf van opluchting door zich heen gaan.

Toen kwam de schaamte, zoals altijd, hard en meedogenloos.

Ze legde haar telefoon op haar nachtkastje en trok haar dekbed over haar hoofd, alsof ze zich kon verstoppen voor wat ze zojuist had gedaan. Tranen prikten achter haar ogen, maar ze liet ze niet komen. Ze was moe van huilen om hetzelfde probleem, moe van beloftes die ze zichzelf deed en die ze binnen een dag alweer brak.

De volgende ochtend werd ze wakker met een besef dat haar dieper raakte dan de dagen ervoor: ze kon dit niet alleen. Ze had het geprobeerd, telkens weer, en telkens weer had ze gefaald op momenten dat de druk te hoog werd. Het was geen kwestie van simpelweg 'stoppen' of 'meer wilskracht hebben', zoals ze zichzelf

altijd had wijsgemaakt. Er zat iets dieper, iets wat ze niet alleen kon oplossen door de app te verwijderen of zichzelf strenger toe te spreken.

Ze dacht terug aan de steungroep waar ze zich voor had aangemeld, en aan de avond waarop ze voor de deur had gestaan en was omgedraaid. Het idee om daar binnen te lopen, tussen vreemden, en hardop te zeggen wat er met haar aan de hand was, voelde nog steeds beangstigend. Maar de gedachte om nog een week zo door te gaan, voelde nog beangstigender.

Ze checkte haar telefoon en zag dat de volgende bijeenkomst over vier dagen was. Deze keer, beloofde ze zichzelf, zou ze niet omdraaien.

De dagen daarna probeerde ze zo goed mogelijk normaal te doen. Ze zag Mai op vrijdagavond, zoals afgesproken, en deed haar best om te lachen om de verhalen die haar vriendin vertelde, ook al voelde alles gewichtloos en ver weg, alsof ze door een waas naar haar eigen leven keek. Op een gegeven moment, terwijl ze samen op de bank zaten met een film op de achtergrond die geen van beiden echt volgde, keek Mai haar opeens aan met een frons.

'Je bent zo stil de laatste tijd,' zei Mai. 'Is er iets?'

Elara voelde haar hart sneller kloppen. Het moment om het te vertellen lag daar, open en uitnodigend, als een deur die maar op een kiertje open hoefde. Maar ze duwde hem dicht.

'Gewoon moe,' zei ze, met een glimlach die ze hoopte overtuigend genoeg was. 'Werk is intens momenteel.'

Mai keek haar nog even aan, met die blik die zei dat ze het niet helemaal geloofde, maar knikte toen en liet het rusten. Elara voelde

de opluchting en de schuld tegelijkertijd, twee gevoelens die de laatste tijd bijna onafscheidelijk waren geworden.

Thuis, die avond, opende ze voor het eerst in dagen haar bankapp met de bedoeling om echt te kijken naar hoe erg het was. Ze maakte een lijst, met pen en papier ditmaal, alsof het fysiek opschrijven het minder overweldigend zou maken. Het totaalbedrag dat ze verschuldigd was, inclusief alle boetes en incassokosten, kwam nu boven de negenhonderd euro uit. Ze staaarde naar het cijfer tot de letters bijna begonnen te vervagen.

Ze dacht aan haar spaarrekening, waar nog geen tweehonderd euro op stond – geld dat ze eigenlijk had gespaard voor een weekendje weg met Mai, iets waar ze zich al maanden op had verheugd. Het idee om dat geld nu te moeten gebruiken om schulden af te betalen die ze zichzelf had aangedaan, voelde als een extra klap.

Ze legde het papier weg en staaarde naar het plafond, zoals ze de laatste tijd zo vaak deed. Ergens diep vanbinnen wist ze dat dit meer was dan alleen een geldprobleem. Het geld was symptoom, niet de kern. De kern zat ergens dieper, in het gevoel van leegte dat ze al maanden, misschien wel jaren, met zich meedroeg en dat ze met elke bestelling probeerde te vullen, al werkte het nooit langer dan een paar minuten.

Ze pakte haar telefoon en zette een reminder in haar agenda voor woensdag. *Steungroep, 19:30*. Ze zette het geluid op de hardst mogelijke stand, zodat ze het onmogelijk kon negeren.

Deze keer, beloofde ze zichzelf voor de zoveelste keer die week, zou het anders gaan.

Ze wist niet dat die belofte deze keer echt zou standhouden – en ook niet dat de reden daarvoor een naam had die ze nog niet

kende, een gezicht dat ze nog niet had gezien, en een verhaal dat griezelig veel op het hare zou lijken.

Hoofdstuk 3

Woensdagavond kwam sneller dan Elara had verwacht, en met haar kwam een onrust die de hele dag al in haar buik zat. Ze had die middag drie keer overwogen om zich af te melden, met smoesjes die ze in gedachten al helemaal had uitgewerkt – hoofdpijn, een deadline op werk, gewoon geen zin. Maar telkens als ze haar telefoon pakte om de afmelding te typen, zag ze de reminder die ze zelf had ingesteld, met het hardste geluid dat haar telefoon kon maken, en legde ze hem weer weg.

Om kwart voor zeven trok ze haar jas aan en liep naar buiten, voordat ze zichzelf de kans kon geven om van gedachten te veranderen. De weg naar het buurthuis kende ze inmiddels uit haar hoofd, ze had hem de vorige keer al eens gelopen zonder binnen te gaan. Dit keer dwong ze zichzelf om door te lopen, langs de plek waar ze de vorige keer was omgedraaid, tot ze voor de deur stond.

Haar hart bonkte in haar keel. Ze staarde naar de deurklink, herinnerde zich hoe die aanvoelde toen ze hem de vorige keer had losgelaten. Deze keer duwde ze de deur open voordat ze de kans kreeg om erover na te denken.

Binnen was het warmer dan ze had verwacht, met een simpele kring van stoelen midden in een ruimte die verder leeg was op een tafel met koffie en thee na. Er waren al een paar mensen aanwezig, die zacht met elkaar praatten of stil voor zich uit stonden. Niemand keek echt op toen ze binnenkwam, wat haar meer opluchtte dan ze had verwacht. Ze had zich half voorgesteld dat alle ogen op haar gericht zouden zijn zodra ze binnenstapte, als een soort veroordeling van haar falen. In plaats daarvan voelde het gewoon... normaal. Gewoon een groep mensen die op een woensdagavond ergens samenkwamen.

Ze ging op een van de lege stoelen zitten, aan de rand van de kring, met haar jas nog aan en haar tas stevig tegen zich aangedrukt alsof die haar kon beschermen. Ze keek om zich heen, nam de andere aanwezigen in zich op zonder echt oogcontact te maken. Een oudere vrouw met een vriendelijk gezicht. Twee mannen van rond de dertig die zachtjes met elkaar praatten. En dan, net toen ze haar blik liet zakken naar haar handen in haar schoot, ging de deur weer open.

De man die binnenkwam was ergens halverwege de twintig, met donker haar dat net iets te lang was om netjes genoemd te worden en een houding die iets rustigs had, alsof hij precies wist waar hij was en waarom. Hij droeg een simpele grijze trui en had een boekje onder zijn arm, dat hij op de stoel naast de begeleidster legde voordat hij zelf ging zitten – niet in de kring, maar op een stoel er net buiten, dicht bij de deur.

Elara merkte dat ze naar hem keek, iets langer dan ze eigenlijk van plan was, en keek snel weer weg toen hij haar blik leek te voelen en zijn ogen naar haar toe draaiden.

De bijeenkomst begon kort daarna. De begeleidster, een vrouw van middelbare leeftijd met een zachte stem die Karin bleek te heten, opende met een korte introductie voor de nieuwe gezichten – waaronder Elara, die voelde hoe haar wangen rood kleurden toen Karin haar kant op knikte.

'We hebben hier geen verplichting om te praten,' zei Karin, met een warmte in haar stem die Elara een klein beetje deed ontspannen. 'Je mag gewoon luisteren, zolang als je nodig hebt. Maar mocht je iets willen delen, dan is hier de ruimte.'

De avond verliep anders dan Elara had verwacht. Ze had zich voorbereid op iets zwaars, iets klinisch en ongemakkelijk, maar in plaats daarvan hoorde ze mensen praten op een manier die haar